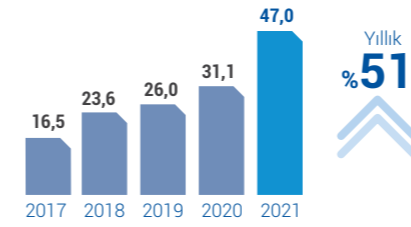
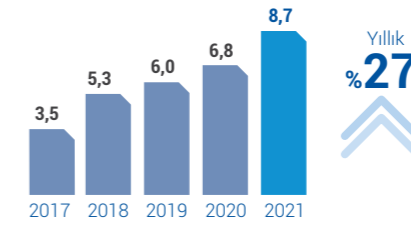

2021 yılının dalgalı ve zorlu piyasa koşullarında Sabancı Topluluğu enerji şirketleri, **Türkiye'nin enerji arzına kesintisiz bir şekilde güçlü destek sağlamak üzere sürdürülebilirlik ve teknolojiye odaklanmıştır.**

Kombine Gelir (Milyar TL)

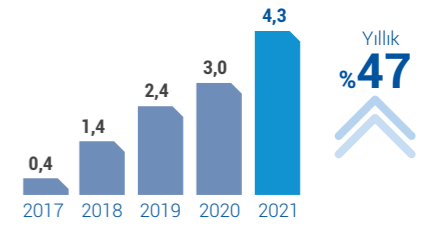

Kombine FAVÖK* (Milyar TL)

* Tek seferlik gelir/giderler hariç

Kombine Net Kâr* (Milyar TL)

* Tek seferlik gelir/giderler hariç

ENERJİSA ÜRETİM

ENERJİ

Enerjisa Üretim Balıkesir Rüzgar Enerji Santrali

Enerji

3.607

Santral portföy yapımız beş farklı teknolojiden ve toplam 3.607 MW kurulu güçten oluşmaktadır.

Bankacılıktan sonra en büyük iş birimimiz

2021 yılında Sabancı Topluluğu'nun enerji iş birimi, %51 gelir ve %27 FAVÖK büyümesi ile Grubun banka-dışı gelir ve FAVÖK performansının itici gücü olmaya devam etti.

Türkiye'nin en çeşitli ve en geniş üretim kompozisyonu

Pazardaki güçlü varlığını koruyarak geleceğe emin adımlarla yürüyen enerji şirketlerimiz, ürettikleri enerjiyi, 5 farklı teknoloji ile yapılandırılmış 3.607 MW'lık üretim portföyü ile 2021 yılında yaklaşık 22 milyon kullanıcıya ulaştırdı.

Dinamik bir pazarda güçlü bir varlık

Genç nüfus, hızla artan kentleşme ve Avrupa'ya göre kişi başına düşük ama hızla artan elektrik tüketimi gibi olumlu demografik özelliklere sahip olan Türkiye'de enerji üretim, enerji dağıtım

ve perakende şirketlerimizle elektrik sektöründeki varlığımızı sürdürüyoruz.

2021 yılındaki düşük yağış seviyelerinin ve emtia krizinin neden olduğu zorlu piyasa koşullarına rağmen, her iki enerji şirketimizin de güçlü faaliyet performansı ve kârlılığı devam etti.

Üretim şirketimizde yüksek verimli ve çevre dostu üretim portföyümüz, beş farklı teknolojiden ve toplam 3.607 MW kurulu güçten oluşuyor. Bu benzersiz oluşum, şirketi ülkenin en çeşitli ve en büyük özel üretim portföyünün sahibi olarak konumlandırıyor.

Üretim işinde portföy yönetimi stratejimiz, Şirketimizin 3.607 MW kapasiteli portföyünün vadeli piyasalar, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasasında yaratacağı değeri maksimize ederek en yüksek ekonomik değeri elde etmesi noktasında

tasarlandı. Bu strateji, orta ve uzun vadeli elektrik satış ve yakıt tedarik stratejilerimizi de kapsamaktadır.

Üretim işimiz, operasyonel mükemmelliği ticari yeteneklerle birleştirerek 2021'de kârlılığını korumayı başardı. Üretim tesislerimiz yılı sektör ortalamasının çok üzerinde bir emre amadelik ile tamamladı. Portföyün yüksek emre amadelik oranı, çeşitlendirilmiş üretim teknolojileriyle birleştiğinde, pazardaki tüm fırsatlardan yararlanılmasına imkân veriyor.

Yenilenebilir enerji yatırımlarında yeni dönem

Enerji sektöründe sürdürülebilirlik odaklı büyüme stratejimiz doğrultusunda, Sabancı Topluluğu 2021 gündemindeki bir diğer önemli madde de yenilenebilir yatırımlarda yeni bir sayfanın açılması oldu.

Enerjisa Üretim şirketimiz 2021 yılı başında hibrit güneş enerjisi projelerini

devreye aldı ve Kayseri'de 65 MW'lık Rüzgar Enerjisi Projesi inşaatına başladı. Bu yatırımlara ek olarak, şirket bakanlık tarafından açıklanan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) projelerinde göze çarpan 500 MW'lık portföyü için 2021 yılında önlisans almaya başladı.

Dağıtım sektörünün en büyük oyuncusu

Enerji dağıtım ve perakende şirketimiz, altısı büyükşehir olmak üzere üç bölge ve 14 ilde, 22 milyon nüfusa - yani Türkiye'de her 4 kişiden birine- elektrik dağıtım ve satış hizmeti veren sektörün en büyük oyuncusu konumundadır. Bu, birçok Avrupa ülkesinden daha büyük bir nüfusa hizmet verdiğimiz anlamına geliyor.

2021-2025 4. düzenleyici tarife dönemi için düzenleyici çerçevenin açıklanması nedeniyle 2021 dağıtım sektörü için önemli bir yıl oldu. Elektrik dağıtım ve perakende şirketimiz, yatırımları desteklemeye devam eden ve hizmet seviyelerinde kalite iyileştirmelerini ve daha iyi kurumsal yönetimi teşvik eden yeni tarife döneminin oluşumunda etkili oldu. Dağıtım işimizin kombine yatırım tavanı sektördeki en yüksek seviyede iken, müşterilere kesintisiz enerji sağlamak ve şebeke kalitesini artırmak amacıyla 2021 yılında şebeke yatırımlarına devam edildi. Gerçekleşen dağıtım yatırımlarımız 2021'de bir önceki yıla göre %56'dan fazla arttı.

2021 genelini, elektrik fiyatlarına da yansıyan, sıkılaşan petrol ve doğalgaz fiyatları şekillendirdi. Perakende satış işimiz, yıl boyunca birçok zorluğa rağmen 2021'de yıllık %13,5 faaliyet

geliri artışı gösterdi. Ayrıca operasyonel performansımızla, elektrik satışında müşteri taahhütlerini yerine getirmeyi de başardık.

Avrupa'da bir ilk: Galatasaray Stadı

Yeni büyüme platformlarına yatırım çerçevesinde, Avrupa'da bir ilk olan Galatasaray Stadyumu referans projesi de dâhil olmak üzere 2021'in ikinci yarısında devreye alınan toplam 10 MWP proje ile toplam kurulu güç üç katına çıktı. Stadyum, Enerji Performans Modeli kullanılarak kurulan güneş enerjisi santrali ile kendi elektriğini üretmektedir. Toplam 40.000 m² alan üzerine kurulan tesisin yatırımının tamamı dağıtım ve perakende şirketimiz tarafından gerçekleştirilecek olup, sözleşme süresi boyunca üretilen elektriği Galatasaray Futbol Kulübü ödeyecektir.

Türkiye'nin ilk ve en hızlı elektrikli araç istasyon ağı

Giriş yaptığımız elektrifikasyon dünyasında, elektrikli araçlar, dağıtılmış enerji, hidrojen ve depolama gibi gelişmelerin tüm ülkelerde sağlam temeller üzerine inşa edilmesi ve uygun ve destekleyici mevzuat çerçevesinde stratejiler oluşturulması gerekiyor. E-mobilite alanındaki yenilikçi ve öncü konumumuzu güçlendirmek ve taşımacılığın karbondan arındırılmasına katkı sağlayacak çözümler sunmak amacıyla, dağıtım ve perakende şirketimiz, işbirliği Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. vasıtasıyla Türkiye'nin ilk ve en hızlı elektrikli araç istasyon ağı Eşarj'daki pay oranını %80'den %94'e yükseltti. Eşarj, şarj noktası sayısını bir

Yenilenebilir enerjide büyüme

Enerjisa Üretim şirketimiz 2021 yılı başında hibrit güneş projelerini devreye aldı ve Kayseri'de 65 MW'lık bir rüzgâr enerjisi projesinin inşaatına başladı. 500 MW'lık YEKA rüzgâr projelerinin proje geliştirme süreçlerine tüm hızıyla devam ediyor.

Eşarj

2021 yılında Eşarj, 150.000 şarja ulaşan ilk e-mobilite şirketi oldu.

önceki yıla göre yaklaşık %60 artırarak 433'e yükseltti. Kasım 2021 sonu itibarıyla 200 halka açık yerde şarj noktası mevcut. Ayrıca, 2021'de Eşarj 150.000 şarja ulaşan ilk e-mobilite şirketi oldu.

Kendi kaynaklarıyla büyüme potansiyeli

Sabancı Topluluğu'nda sağlıklı bir bilanço sürdürmek öncelikli odak noktamız olurken, sektördeki en güçlü bilançoya ve en düşük borç oranına sahip enerji stratejik iş birimimiz, hem kendi kaynaklarıyla hem de güçlü ve düzenli finansal katkı yoluyla büyüme sağlamak için önemli bir potansiyel sunmaktadır.

Sürdürülebilirlikte örnek bir performans

Sürdürülebilirliğe odaklanan enerji şirketlerimiz, başta dijital uygulamalar olmak üzere operasyonel kalite, sağlık ve güvenlik ölçütleri açısından sektöre örnek teşkil etmektedir. Şirketlerimiz, sektördeki en yetkin insan kaynağına sahip olmakla birlikte, dijital uygulamaları Avrupa seviyesinin üzerinde bir oranda kullanmaktadır.

Enerjisa Üretim şirketimizde, hibrit güneş enerjisi kapasitesinin mevcut portföyümüze kademeli ve büyük ölçekli entegrasyonunu başlattık. Enerjisa Üretim, 2020 yılında Türkiye'nin ilk hibrit güneş enerjisi santralini devreye aldı. 2025 yılına kadar ilave 100 MW'lık yeni hibrit güneş enerjisi santralinin inşası tamamlanacak.

Dağıtım ve perakende şirketimiz, CDP iklim değişikliği ve CDP su derecelendirmelerindeki ESG

performansını artırmaya devam etti. Şirket ayrıca Yeşil Finansman'ı tamamlayarak Kasım ayında EBRD ile 110 milyon ABD doları karşılığı Türk Lirası üzerinden yeni bir "Kapsayıcı ve Yeşil Odaklı" kredi anlaşması imzaladı.

Sabancı Holding'in belirlediği stratejik yol haritasına uygun olarak şirketler sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarını başarıyla sürdürdü. Şirketler, uzun vadeli büyüme beklentilerini de dengeli bir şekilde başarıyla yönetti.

Geleceğe dair

Enerjisa Üretim şirketimiz, enerji iş birimimizde 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefimiz doğrultusunda üretim portföyümüzü dönüştürmeyi hedeflemektedir. Enerji dağıtım ve perakende biriminde ise ilk hedefimiz, dördüncü tarife uygulama dönemi hedefleri doğrultusunda, yatırımlarımızı kararlılıkla sürdürmektir.

Hammedde maliyetlerindeki küresel artıştan kaynaklanan engellerin ve COVID kaynaklı lojistik sorunların aşılmasında yüklenici ve tedarikçi yönetimi büyük önem taşımaktadır. Bu çalkantılı zamanlarda işimizin sürdürülebilirliğini sağlamak için doğru finansman seçeneklerine ulaşmak bu tarife döneminde bir diğer önemli faktördür.

2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefi

Tüm dünyada, enerji sektörü enerji dönüşümüne odaklanmış durumdadır. Küresel ölçekte ülkeler ve şirketler emisyon hedeflerini belirlemişlerdir. Uluslararası Enerji Ajansı tarafından belirlenen 2050 sıfır emisyonlu yol haritasının başında güneş ve rüzgâr kapasitesinin ve enerji verimliliğinin artırılması yer alıyor. Teknolojiye yapılan yatırımlar ve bu yaklaşımı destekleyecek ağ yatırımlarının güçlendirilmesi ve modernizasyonu önümüzdeki dönemde gündemde olacaktır.

Artan elektrifikasyon, elektrikli araçlar, dağıtılmış enerji, hidrojen ve depolama gibi gelişmeler, önümüzdeki yıllarda tüm ülkelerde sağlam temeller ve stratejiler üzerine inşa edilmesi gereken diğer odak alanlarıdır.

Enerji iş birimimizde, Enerjisa Üretim şirketimiz, 2050 yılına kadar üretim portföyümüzü net sıfır emisyon hedefimiz doğrultusunda dönüştürürken aşağıda yer alan 4 temel yaklaşım benimsenecektir:

- Yeni santral yatırımlarında %100 yenilenebilir teknolojilere bağlılık: Rüzgâr ve güneş enerjisinde büyümeye kararlıyız. Bu taahhüdün erken bir tezahürü, 2025'ten önce

faaliyete geçecek toplam 565 MW kapasiteli yeni rüzgâr santrallerinin geliştirilmesi olacaktır.

- Mevcut filoyu hibrit güneş enerjisi merkezlerine dönüştürmek: Önümüzdeki 3 yıl içinde 100 MW'ın üzerinde bir hedefle hibrit güneş enerjisi kapasitesinin mevcut portföyümüze kademeli ve büyük ölçekli entegrasyonunu başlattık.
- Doğaya dayalı çözümlerin ve dengeleme teknolojilerinin kullanımı: Doğaya dayalı çözümlerin ve sürdürülebilir enerji inovasyon programlarının geliştirildiği bir inovasyon merkezi işletiyoruz. Emisyonları dengelemek için kullanılacak güvenilir dengeleme çözümleri ve teknolojileri aramaya devam edeceğiz.
- Hidrojen stratejisi: Kombine doğalgaz çevrim gaz türbinlerinde doğal gazın bir kısmını yeşil hidrojenle değiştirmek nihai hedefi ile hidrojen üretimi ve enerji depolama projelerimizde çalışmalarımızı yoğunlaştırıyoruz.

Güçlü potansiyel: enerji verimliliği ve elektrikli araçlar

Elektrifikasyon, talep yönetimi ve mikro şebeke çözümleri gibi yeni projelerin sürekliliği için enerji verimliliği önemlidir. İskandinav ülkelerinde görüldüğü gibi henüz hedeflenen seviyelere ulaşmamış olan enerji verimliliği, Türkiye'de özellikle sanayi sektöründe kilit bir alandır

Türkiye'de son bir yılda elektrikli araç ve şarj istasyonu pazarlarının neredeyse ikiye katlanması, TOGG pazarına giriş ve Paris anlaşmasıyla birlikte daha da hızlanacaktır.

Yollardaki elektrikli araç sayısının 2023 sonunda 6.000'den 75.000'e, 2030'da 1 milyona, şarj istasyonu sayısının ise dört katına çıkarak 12.000'e ulaşması bekleniyor.*

Bu büyüme tahminlerine paralel olarak, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 2022 yılının ilk yarısında ücretlendirme hizmetlerine ilişkin mevzuat hazırlayarak ücretlendirme hizmetlerini buna göre düzenlemeyi planlamaktadır. Yerli üretimin ve dijital altyapının başarının anahtarı olacağı düşünüldüğümüz pazarda, şirketimiz Eşarj'ın sektöre öncülük etmesini sağlamak için tüm paydaşlarımızla yakın temas halindeyiz. Bu büyüme projeksiyonlarına paralel olarak EPDK, 2022 yılının ilk yarısında şarj hizmetlerine ilişkin mevzuatı tamamlamayı ve şarj hizmetlerini buna göre düzenlemeyi planlamaktadır.

*Kaynak: EPDK